

22817 III C 423 1855
m. st.

Satt. 1. **PRIDIGA**

od

„Porzjunkula“ Odpustka,

ki jo je imel

FRANZ PAVLICH,

dušhni paſtir Ljubljanske jetniſhnize,

1. Avg. 1854 popoldne

v zerkvi Oſnanjenja D. M. pred móſtam.

„Iſhite Goſpóda, dokler ſe dá najti.“

Js. 55.

V LJUBLJANI, 1855.

Na prodaj pri L. Kremſherju, ſht. 168.

Kér je oblast, odpustke delíti, Zerkev od Jesufa prejéla, ktero oblast je ona smiraj skasovala, f. Sbor tiste is shtevila vernikov pahne, ki pravijo, de Zerkev nima te oblasti.

Tridenfski Sbor. Seja XXV.

1N-03000.7584

PRIDICA

na dan „Porzjunkula“ odpustka

1884.

„Sahvalim te, Ozhe, Gospod nebes in semlje, de si to skrili modrim
in rasumnim, in si rasodel malim.“ Mat. 11, 25.

Befeda je meſo poſtala in med nami prebivala.“ Te beſede nam rasodevajo neſkonzhno ljubesin Jeſusovo do naſ. Te Jeſusove neſkonzhne ljubesni do naſ, naſ opomni pa tudi letá prizhejozha v zhaſt vzhlovezhenja Œinu Boſhjiga in v zhaſt oſnanjenja D. M. poſvezhena zerkev. Podoba v velikim altarju kaſhe „Marijo vſo v Boga ſamiſhljeno“ — „Angela Gabrijela,“ kateri od Boga poſlan Marijo ſa mater Odreſhenika poſdravi. Sato tudi v prizhejozhi zerkvi prav floveſno obhajajo 25. dan fuſhza prasn timer Oſnanjenja D. Marije. Poſebno ſo ga letáſ floveſno obhajali: dva ſhkofa ſta ta dan tukaj ſkrivnoſt vzhlovezhenja Œinu Boſhjiga in Oſnanjenja D. M. ſ daritvijo ſv. maſhe pozhafiila; namrezh, naſh prezhafiiti Kneſo - Œhkof, Anton Alojſi ob oſmih; — ob devetih ſo pa naſh vſe zhaſti vredni ſlavni rojak Friderik Baraga, ſhkof v Œmarji (Marijanopel) v ſévorni Ameriki, oſnаноvali boſhjo beſedo, in fizer od „Zheſhena ſi Marija,“ potém ſo imeli véliko flovéſno ſveto maſho, per kateri ſo jim viſoke zhaſti vredni korarji ſtregli (levitirali). V reſnizi mozhno jih je veſelilo, de ſo ravno perloſhnoſt imeli godovanje D. Marije, patrone zerkve in fare floveſno prasn timer. Kakor ſim ſliſhal, ſo per od-

hodu od zhafti vrednih Ozhetov Franzhifhkanov rekli: Tega dne ne bom nikdar posabil. De pa nefkonzhna Jesufova ljubestin tudi nafhe ferza ushge, se osrimo na podobo velikiga altarja — „kako angel Gabrijel Marijo v Boga samifhljeno posdravi, de bo mati Šinu Boshjiga. — Oh, kaj bo pa zdaj! jas ne vidim navadne podobe! — ali me ozhi motijo? — ne motijo me ozhi — vidim drugo podobo — vidim Jesufa pa ne Marii osnanjeniga, ampak she Krishaniga v njegovi visoki oblafsti, na defnizi pa Marijo, tode angela Gabrijela ne per nji, vidim pa drugiga mosha in zhe njegovo obleko in obnafho dobro pogledam, je foditi, de je fveti Franzhifhk — fploh je pa viditi, de nam tudi ta podoba nefkonzhno ljubestin Jesufovo do naf rasodeva, pa kako? — poglejmo, zhe je kaj sapifaniga, — je she viditi, sato berimo — mi beremo, po latinfkim jesiku je sapifano „Indulgentiae plenariae“ to je po nafhim jesiku: „Popolnoma odpustik.“ — Sa ref nefkonzhna ljubestin Jesufova do naf! Ta sa danf in jutri v altar djana podoba kashe sazhetik „Porzjunkula“ odpustka. Viditi je pa, de fte tudi vi in nekteri fhe od daljezh femkaj prifhli, de bi se tega odpustka vdeleshili; — kaj hozhe potem bolj perpravno sa danafhnje premifhljevanje biti, kakor od „Porzjunkula“ odpustka, sato bo sapopadik govorjenja ali pridige od Porzjunkula odpustka in fizer od pergodbe sazhetka Porzjunkula odpustka v I. delu, kaj je pa treba ftoriti, de bi se tiftiga vdeleshili? v II. delu. — Š. Franzhifhk! ti fi tako gorezhe sa spreoburnjenje gréfhnikov profil, profi tudi sa naf, de bomo vrédni obljud Kriftufovih.

I.

V letu 352 pridejo 4 pufhavniki is fвете deshele, to je od Jerusalema na Lafhko, dobijo od papesha Liberja pervoljenje v Šhpoletanfki dolini oftati in se f pervoljenjem frenje mesta Afifi ufelijo bliso tiftiga mesta. Tukaj fosidajo zerkvizo ali kapelizo, in jo imenujejo „Marijo Josafat,“ ker so imeli v ti zerkvizi neko fvetinjo, ktero

fo is groba Marije v dolini Josafat per Oljfski gori sabój pernefli; altar pa v ti zerkvizi posvetijo v zhašt Vnebo-vsetja D. Marije. — V 6. stoletju jo pa Benediktinarji, to je menihi reda ali ordna sv. Benedikta, po darovanji v lašt dobijo, jo vezhi naredé in jo imenujejo „Marije Kraljize angelov“, potem pa sazhnejo savolj lajšhiga isrekovanja besedo „Kraljize“ ispušhati in zerkvizo sploh „Marije angelov“ imenujejo. H konzu 12. stoletja se pa ta zerkviza obleti in prezej slo sapuſti. Obiskujejo pa vender ſhe poboshne shene to sapuſheno zerkvizo, med drugimi shenami posebno mati sv. Franzhiſhka, ktere pervorojeniga ſina Franzhiſhka je Boshja previdnost isvolila to zerkvizo popraviti, jo po ſvetu rassnaniti in rasſloviti. Ta poboshna shena se v ti zerkvizi s vſim saupanjem Devizi Marii perporozha, in tudi ji te ſvoje isrozhi, to je mosha in otroke. Med tem pa pride, de ſe mora Franzhiſhk savoljo ſvoje radodarnosti ſvojimu ſkopimu ozhetu vprizho ſhkofa vſi erbfhni odpovédati, ter rezhe: „sdaj bom ſhe le samogel Boga prav ſoſebno ſvojiga Ozheta imenovati.“ Šv. Franzhiſhk ſi isvoli uboshno shivljenje in kmalo nekaj tovarſhev perdobi, tode kapeliza, v kteri ſvoje molitve opravljajo, jim je kmalo preteſna, sato sv. Franzhiſhk Afifinskiga ſhkofa in korarje proſi, de bi mu kako zerkev sunej meſta Afifi prepuſtili. Tode tega ni doſegel. Šv. Franzhiſhk, kteriga proſhnja ni bila uſliſhana, poproſi opata na gori Subasjo sa zerkvizo „Marije angelov“, kamor je mati sv. Franzhiſhka hodila ſe Marii perporozhat. Opat uſliſhi proſhnjo in podeli Franzhiſhku zerkvizo „Marije angelov“ ſ to pogodbo, de bo ta zerkviza smed vſih zerkvá ubosih bratov, to je menihov perva, in de bodo menihi vſako leto Benediktinarjem jerbaſhzhek rib ismemo ali poleg zerkvize tekozhiga potoka poslali, sato bodo pa od Benediktinov verzhi olja, ſe vé de laſhkiga, prejeli. Šv. Franzhiſhk gré prezej k zerkvizi „Marije angelov“ in duhovnu Benediktinarſkimu, ki je per ti zerkvizi v ſluſhbi; pové, de je on, to je Franzhiſhk, to

zervizo od opata v lašt prejel. Duhoven vef vefel fvetnika, to je Franzhifhka, objame, rekozh: „Is ferza rad se ti umaknem, ker fim smiram shelel, de bi se tukaj zhefhe-nje D. Marije povikfhalo, ker ji je ta zerviza tako prijetna, de jo angeli tukaj obiskujejo.“ To se je godilo v letu 1210. Pervo nozh se Marija s detetam v narozhji in s angeli obdana fv. Franzhifhku perkashe in fizer v zervizi, ter mu nasnani, de Jefuf njega in njegove tovarfhe f to zervizo sarozhi, in fhe vezh drusiga od Marije posvé, kar pa svojim tovarfhem nikoli ni povédal; sato sdaj fv. Franzhifhk to zervizo popravi, jo mozhno v zhafti ima, in tudi posnej v nji umerje.

Šv. Franzhifhk to zervizo „Porzjunkula“ imenuje, fizer fo she Benediktini zervizo in male njivize per nji imenovali „Porzjunkula“ savolj tega, ker fo bili ti deli smed vfih Benediktinfskih delov nar manjshi; posebno pa fv. Franzhifhk to ime poprime in jo s vefeljem imenuje Porzjunkula, to je, moja erbfhiniza ali delfhiniza. Šv. Franzhifhk se je mógel fvojimu fkopimu ozhetu v prizho fhkofa vfi erbfhni odpovedati, in tako sdaj ni drusiga imel, kakor to zervizo, ktero je od opata prejel; njega fo prav befede 16. pfalma: „Ozhe in mati fo me sapu-ftili, ti, o Gofpod, fi me pa vsel v fvoje varstvo,“ sadele, in sato imenuje fv. Franzhifhk to zervizo „Porzjunkula,“ to je porzjo (portio) po nafhim jesiku: „del ali erbfhina,“ — porzjunkula (portiuncula) po nafhim jesiku „majhen del, majhna erbfhina,“ ali s eno befedo „delfhiniza ali erbfhiniza,“ tako hozhe fv. Franzhifhk rezhi: „ta zerviza je moja erbfhiniza, to je Porzjunkula, ker ozhe in mati fo me sapu-ftili, Gofpod pa me je vsel v fvoje varstvo.“ Is tega lahko povsamente, de Porzjunkula ni kakfhna fvetniza, ampak je tista zerviza „Marije angelov,“ ktero je fv. Franzhifhk od opata prejel, s ktero ga je Kristuf sarozhil, v kateri je neprenehama molil, v kateri je tudi umerl.

Šv. Franzhifhk sazhne sdaj fvoje tovarfhe, brate minihe na vse kraje rasposfhiljati, fv. evangelj osnanovati,

on pa tudi sam vedno fkerbi sa svelizhanje duſh in proſi neprenehama sa ſpreoburnjenje greſhnikov. Tako tudi moli neko nozh leta 1221 ſ ſolsnimi ozhmi sa ſpreoburnjenje greſhnikov, kar mu angel naſnani de bi v zerkvizo ſhel. V zerkev Porzjunktulo pridſhi vidi na altarju Jeſufa Kriſtufa v njegovi nebeſhki vfigamogozhnosti in na njega deſnizi Marijo in tudi na tronu, okoli pa trumo ali mnoshizo nebeſhkih duhov, kakor na podobi v velikim altarju vidite. Šv. Franzhiſhk ſe preſtraſhi, in is ponishnosti ſi ne upa ozhi povſdigniti in kvifhko pogledati in le is globozhine ſvojiga ferza ſdihuje in moli; nato Kriſtuf ſv. Franzhiſhka ogovori: „Franzhiſhk, gnado ſi naſhel per meni, tvojo molitev ſim uſliſhal, in ker tako gorezhe ſ ſvojimi brati sa svelizhanje duſh fkerbiſh, proſi gnade, ktereſkoli poſhelifh sa svelizhanje duſh.“ Šv. Franzhiſhk fkorej nebeſhko rasveſeljen proſi: „O Goſpod, jaſ nevreden greſhnik proſim sa kerſhanſko ljudſtvo, de kdor koli ſe s ſgrevanim ali ſ fkeſanim ferzam in zhiſto ſpové, in de po tém to zerkvizo Porzjunktulo obifhe, ſe popolnama odpuſtka (to je odpuſthenja vſih zhaſnih káſen) vdeléſhi.“ Ob zhaſu ſv. Franzhiſhka je bilo to proſiti, veliko. Odpuſtka ſv. leta ſhe takrat niſo oſnanaovali, ker pervo ſveto leto v Rimu je bilo ſhe le pod papeſhem Bonifazjem VIII. tega imena in fizer leta 1300, po vſim kerſhanſkim ſvetu je bilo pa pervo ſveto leto pod papeſhem Alekfandram VI. leta 1500. Kdor je tedej ſhelel do zhaſa ſv. Franzhiſhka ſe popolnama odpuſtka vdeleſhiti, je mógel daljezh popotovati, ali v ſveto deſheljo, v Jeruſalem, — ali v Rim k grobama ſ. ſ. apoſtelnov Petra in Pavla, — ali pa na Šhpanſko in fizer v deſhelizo Galizja, v meſto Kompoſtelo, k grobu Šv. Jakopa apoſtelna. Drugi odpuſtki ſo bili pa le nepopolnama, poſta-vim, 30 dni, 1 leta, ali tudi kaj vezh in tako dalej. Kriſtuf tudi ſam s molzhanjem naſnani, de je ta proſhnja velika, ſato ſe Franzhiſhk na Marijo oberne in jo proſi, ga v proſhnji per Kriſtufu podpirati. Marija Jeſufa poproſi, de bi Franzhiſhku proſheno gnado podelil. Kriſtuf

le fhe molzhi in Marija dalej profi: „Moj Boshji Šin! uflifhi profhnjo svojiga flushabnika in obdaruj f to gnado to mojo zerkvizo k svoji vezhi zhasti in v podbudenje zele svete katolfhke zerkve.“ Po ti profhnji tako rekozh premagan, Kristuf spregovori: „Franzhifhk! velika je tvoja profhnja; pa naj se ti dovoli, naj se sgodi po tvoji profhnji in fhe vezh saflushifh, ker je tvoja volja tako po moji obravnana, in sato moja ljubestin ti zerkvizi „Marije angelov“ ali „Porzjunkula“ popolnoma odpustik podeli, to je, tiftim, kateri bodo po dobro opravljeni fpovedi to zerkvizo obiskali. Pojdi k mojimu vidnimu namestniku na semlji, k papeshu, kterimu fim dal oblast na semlji rasvesati ali pa savesati in profi ga tedej odpustka v mojimu imenu.“ Na to Kristuf, Marija in angeli sginejo. Šv. Franzhifhk oftane in fizer zelo nozh v zerkvizi, in perferzhno hvali Jesufa in Marijo sa toliko gnado.

Nikdar ni solnze fv. Franzhifhku lepfhi is sagorja perfijalo, kakor to jutro. Šv. Franzhifhk vsame tovarfha fratra ali brata Mafeja faboj, hiti v Perushjo, ker je ravno takrat papesh Honori III. v tiftimu mestu bil. Pota je bilo kake 2 uri, to de pifavez, is kteriga pisanja fim to daljo posvedel, je Perushjo is Afifi le od dalezh vidil, bi utegnilo pa tudi kaj daljej biti, kakor nekteri vojaki perpovedujejo. Ponishno, pa ferzhno ftopi fv. Franzhifhk pred papesha, ter profi: „Šv. Ozhe, vafh nevreden flushabnik je ftaro, poderto zerkvizo „Marije angelov“ ali Porzjunkula bliso mesta Afifi popravit in Mali bratje (tako je fv. Franzhifhk sebe in svoje tovarfhe is ponishnosti imenoval) per nji sdaj ftanujejo. Savolj Jesufa, in njegove fv. Matere in savolj svelizhanja dufh, Vaf profim, ti zerkvizi Porzjunkuli popolnoma odpustik podeliti.“ „Franzhifhk!“ odgovori papesh, to nemore biti, katolfhka zerkev nima navade odpustkov poobilfhevati; faj véfh kolike pokore je tréba, de se zhafne kasni sa greh isbrifhejo.“ „Od koliko lét pa vender shelifh odpustik?“ Franzhifhk pravi: „Jas le dufhe

shelim.“ Papesh na to Franzhifhku: „Kako ti to umifh?“ „Tak odpuftik jas shelim,“ odgovori Franzhifhk, „de kdor se f fkefanim ferzam in zhisto spové in sveto odveso vrédno prejme, in de to zerkvizo Porzjunktulo obifhe, se popolnoma odpuftka, to je odpufhenja vsih zhasnih fhtra-fing vdeleshi, in to profim, ne v svojim ampak v Kri-ftufovim imenu, kateri me je k Vam, sveti Ozhe, poslal.“ Papesh nato: „Zhe te je Kristuf femkej poslal, tako ti vse poterdimó, kar profifh.“ Tode papeshevi svetovavzi, to je Kardinali rezhejo Papeshu, de se bodo boshje pota v Rim, v Jerusalem, v Hifhpanjo k svetimu Jakopu savolj tega opufhati sazhele. Papesh rezhe na to: „Naj per tém ostane, kar fim rekel.“ Kardinali pa mislijo, de bi pa vender le eniga dné v létu mogozhe bilo tega odpuftka se vdeleshiti, kar Papesh tudi Franzhifhku rezhe, de poterdi ta odpuftik, in fizer sa vse zhase, to de le sa en dan v létu. Šv. Franzhifhk vef vefel, poljubi papeshu nogo, kakor je to smiraj kerfhanfka navada, in se odpravi; papesh pa sa njim rezhe: „Franzhifhk! kam bres vse pifane pravize?“ Franzhifhk odgovori: „Sadosti mi je Vafha beseda, faj je to boshja rezh, Bog je bo she osnanil. Moje pifanje je Deviza Marija, Kristuf je podpifavez, in angeli fo prizhe.“ On gre vefel domu in hvali Boga sa toliko gnado, ktera samore tolikanj grefh-nikam v neisrezhen dufhni prid biti.

Tode 15 mefzov pretezhe, in fhe se nobeden nemore podeljeniga odpuftka vdeleshiti, ker dan sa sadobljenje odpuftka fhe ni bil odlozhen. V letu 1223 v mersli nozhi mefza profenza sv. Franzhifhk prav gorezhe moli v svoji isbizi ali zelizi, kar ga fkufhnjaviz fatan prav slo fkufhati sazhe s oftudnimi nezhistimi mislimi, ja fatan se fhe prav usmiljen Franzhifhku kashe, rekozh: „Kaj se tako pokorifh? ali ni nozh sa spanje, ali ne potrebuje tudi telo pozhitka? lej tudi pokora ima svojo per-mero“ in tako dalje. Šv. Franzifhk pa prezej sposna svojiga fovrashnika, gre na vert, se nekoliko flezhe, in vleshe na ternjevo germovje in se po njemu premika, de

sazhne kri is telefa zerljati, kar se néka fvitloba po ternji rasgerne in on sagleda na ternji belih in rudezhnih vertniz ali gartrosh, v snamnje nedolshnosti in muzhenishtva, rahti in zvetéti. Škufhnjava vfa mine. Popréfhnja britkost Franzhifhka se v veselje spremeni, sakaj nekako možno je bila njegova dufha rasveseljena. Angel perfstopi in mu nasnani, de naj gre v zerkvizo Porzjunktulo; on vftane, se oblezhe, odlomi is germa 12 belih in 12 rudezhnih vertniz in jih saboj v zerkvizo nese. Na podobo v velikim altarji se osrite, in poglejte vertnize 12 belih in 12 rudezhnih v jerbafhzhku. V zerkvizo pride, sagleda sopet Kriftusa krishaniga v svoji oblasti na tronu v altarji in Marijo na defnizi, poklekne in prav ponishno moli in daruje Jesufu in Marii tiftih 12 belih in 12 rudezhnih vertniz, nato pa prosi: „Gospod ti fi v svoji milosti ti zerkvizi popolnoma odpustik podelil, nasnani fhe, kateri dan hozhefh v sadobljenje odpustka, te velike gnade, odlozhiti.“ Jesuf nasnani ta fvet zhaf in fizer od vezhera perviga velikiga Šerpana ali Avgufta, kateri dan se ravno spomin refhenja fv. Petra is jezhe obhaja, v podbudo grefhnikam, de bi se persadjali, ta dan is sheslja in fushnosti greha se refhiti, do vezhera drusiga dne, to je 2. velikiga Šerpana, torej od vezherniz 1. velikiga Šerpana do solnzhniga sahoda 2. veliziga Šerpana. Jesuf mu fhe dalje rezhe, de naj gré Franzhifhk s temi v zerkvizi prizhejozhimi brati k papeshu, in nekaj tiftih njemu — to je Jesufu — darovanih vertniz vsame, jih papeshu daruje in ga profi, de ta rezhen dan v sadobljenje odpustka poterdi. Sdaj fv. Franzhifhk svojo hvaleshnost nasnani, rekozh: O ljubesnivi Gospod Jesuf! in preljubesniva Deviza Marija, ki fi Gospoda sprofila! jas se vama sahvalim v svojim imenu in v imenu vfih grefhnikov sa toliko usmiljenje in sa toliko gnado. V to sahvalo se tudi angeli perdrushijo, tako de se Bratje, kateri per zerkvi v isbizah spijo, sbudijo in se nad fvetlobo, ktera je is zerkve viditi, rasveselijo in mislijo, de fo v nebefih. Potem vse pomine in v zerkvizi vse tiho in

samotno postane. Šv. Franzhifhk vsame od tistih 12 belih in 12 rudezhih Jesufu darovanih vertniz is altarja 3 bele in 3 rudezhe in is zerkve pridfhi Brate, kateri niso bili v zerkvizi, najde, de klezhé in Boga hvalijo. Vsame pa saboj tiste Brate, kateri so bili v zerkvi prizhejozhi, kadar je sv. Franzhifhk omenjeno gnado sadobil, in to so bili Bratje: Bernard is Kvintavale — Angel — Peter in Rufin, gré s njimi v Rim k papeshu, ter ga poprofi: „Šv. Ozhe! sopet fim od Kriftufa k vam poslan in vam nasnanim, de je Jesuf v sadobljenje odpustka dan nasnanil, in fizer od vezherniz perviga velikiga Šerpana do solnzhniga sahoda drusiga dne, to je drusiga velikiga Šerpana ali Avgusta „(namrezh od danafhnih vezherniz do jutri vezher).“ „Kriftuf,“ na daljej sv. Franzhifhk govori, — „mi je sapovédal tudi Brate, kateri so to prigodbo v zerkvizi Marije Angelov vidili, saboj vseti, in tudi te Kriftufu darovane vertnize vam v sprizhevanje podariti.“ Papesh se sazhudi, mezfa Profenza take vertnize viditi, ter rezhe: Kako se hozhem takim sprizhevanju soperstaviti! Papesh rezhe sv. Franzhifhku néke dni pozhakati, ter svoje Kardinale sbere in se s njimi posvetuje, in ko fhe sv. Franzhifhk v prizho vfiga tega sbiralifha vfo to dogodbo, ktero so tudi ti njegovi Bratje vidili, natanko rasloshi in dopové, isgovori Papesh: „Mi torej kakor namestnik Kriftufov pervolimo in poterdimó ta zerkvizi Marije angelov ali Porzjunkula podeljen popolnoma odpustik in fizer zhaf v sadobljenje od vezherniz perviga velikiga Šerpana do solnzhniga sahoda drusiga velikiga Šerpana, ker sposnamo, de je to volja boshja.“ Šv. Franzhifhk se prav ponishno sahvali sa toliko usmiljenje, kteriga se gresfhniki vdeleshiti samorejo.

Papesh sapové blishnjim fhkofam, kakor fhkofu is Afifi, is Folinja, is Nozere, is Gubja, is Perushje in fhe drugim prihodnjiga perviga velikiga Šerpana ali Avgusta to je na dan verig sv. Petra k zerkvizi Marije angelov ali Porzjunkula se podati, tisto prav flovefno posvetiti (shegnati) in ljudstvu popolnoma odpustik osnaniti. Šv. Franzhifhk

fam k vřakterimu teh řhkofov gre, jih ponishno proři de bi papeshevo povelje natanko řpolnili. Odlozheniga dne řhkofje pridejo, ter s vřo floveřnostjo zerkvizo pořvetijo. Sato ře pa tudi s danařhnjimi vezhernizami sazhne in jutri veř dan obhaja v Afiri obletniza pořvezhenja zerkvize Marije angelov ali Porzjunktule. Ta obletniza floveřniga pořvezhenja Porzjunktule ře pa danř s vezhernizami in jutri veř dan per vřih zerkvah ordna ali reda řv. Franzhiřhka, toraj tudi v ti prizhejozhi zerkvi obhaja, sato bote tudi jutri per řv. mařhi, posebno per pėti řv. mařhi řliřhali, de bo řv. evangelj od zerkveniga pořvezhenja, zhe ravno latinřkiga řesika ne snate, pa bote vender toliko umeli, de je od Zaheja govorjenje.

Zerkviza je floveřno pořvezhena, sdaj je odpuřtik řhe osnaniti. řv. Franzhiřhk je sato viřok oder sa řhkofe perpravil, de jih je samoglo vře ljuđřtvo, ktero je is vřih krajev vkup pevrėlo, viditi in řliřhati. řhkofje ř řv. Franzhiřhkam na perpravljen oder řtopijo in rezhejo Franzhiřhku, preden ře odpuřtik osnani, de bi on řam — to je řv. Franzhiřhk — zelo pergodbo odpuřtka ljuđřtvu nasnanil. řv. Franzhiřhk s vřo njemu lařtno prijetnořtjo zelo prigodbo ljuđřtvu dopoveduje in ljuđje miřlijo, de angela řliřhijo in řo nekako pořebno v řerzi ginjeni. Pergodbi pa řv. Franzhiřhk tudi osnanilo odpuřtka perřtavi, namrezh: „Kdorkoli ře od vezherniz perviga velikiga řerpana do řolnzhniga řahoda drusiga velikiga řerpana ř řkeřanim řerzam zhiřto vřih grehov řpovė, řadobi odpuřhenje vřih grehov in odpuřhenje vezhnih řhtrařing, in potlaj v tėm omenjenim zhařu to zerkvizo obiri ře, řadobi popolnama odpuřtik, to je odpuřhenje vřih zhařnih řhtrařing, ktere bi mógel zhlovek na tėm řvetu ali pa v vizah terpėti. Ta řlati zhař řa řvelizhanje duřh, pravi řv. Franzhiřhk, ře s danařhnimi vezhernizami sazhne in bo do jutranjiga řolnzhniga řahoda. To bo tudi v prihodnje vřako leto od danařhnih vezherniz do řolnzhniga řahoda jutranjiga dne, in to velja řa vře zhaře.“ — řhkofje s řesedo „řa vře zhaře“ niřo řadovoljni, in řo hotli odpuřtik le řa 10 lėt

osnaniti. Sato rezhe fhkof is Afifi: „Sposnam in vam osnanim na papeshevo povelje, de ta odpustik je v refnizi in od Kristufa podeljen, pa ne sa vse zhafe, ampak sa (je hotel rezhi sa 10 lét, pa ni môgel — je môgel isrezhi) sa vse, vse zhafe.“ — Šhkof is Folinja ga saverne in sazhne osnanovati, pa tudi ne more rezhi 10 let, ampak „sa vse zhafe“ je permoran po nekakim notranjim gnanju osnaniti. In tako se vfm drugim fhkofam sa verstjo godi. Š zhudenjem rezhejo ljudstvu: „Mi smo mislili vam ta odpustik le sa 10 lét osnaniti, pa Bog sam nas je perfilil ga „sa vse zhafe“ osnaniti.“ — Vidimo lepo to osnaniło se spolnovati, ker odpustik Porzjunkula je bil leta 1223 osnanjen in fhe dandanafhni se ga spokorni grefhniki vsako léto ta dan lahko vdeleshijo. Na to osnaniło fv. Franzhifhka in fhkofov oftane ljudstvo zelo nozh v zerkvizi Porzjunkula in okoli nje, hvalijo Boga in prepevajo fвете pesme. — Taka je torej pergodba sazhetka odpustka, Porzjunkula imenovaniga, kar se je tudi kmalo na vse kraje rassvedilo. — Se pa samoremo tudi mi tega odpustka vdeleshiti? in zhe se ga samoremo, kaj nam je pa storiti v sadobljenje imenovaniga odpustka? — od tega v drugimu delu.

II.

Zerkviza Porzjunkula je le 8 stopinj dolga in 4 stopinje fhiroka, je f fhkodlizami ali f fhindelni pokrita, s maham prerafhena, altar v nji je pa is frebra in ima dvojne vrata. Ta zerkviza je pa v fredi druge velike zerkve, ki je nad njo fosidana, ktera ima 20 altarjev. Ta velika zerkev je bila léta 1569 fosidana; 1829 je flavni malar na sprednim lizu velike zerkve she poprej imenovan zhudesh belih in rudezhih vertniz mefza Profenza na mokro prav lepo smalal. Leta 1832 je pa nek potref malo zerkvizo prav nizh, veliko pa prav slo posfhkodoval, in sato je papesheva vladija poskerbela, de se je od leta 1836 do léta 1840 vsa popravila. Sadej sakristije te zerkve je neki fhe germ viditi, kteriga je fv. Franzhifhk

med fkuſhnjavo f kervavimi kaplami pomozhil, ktere kaplje ſo nanj zerljale is teleſa ſv. Franzhiſhka, in germ je sdaj v majhnim vertizhu. Šemkaj k zerkvizi Porzjunkula pridejo ta dan romarji is vsih krajev in gredo po opravljeni ſpovedi od danaſhnih vezherniz do ſolnzhniga ſahoda jutranjiga dne ven in ven fkos zerkvizo, bres de bi ſe kdo ſmel v zerkvizi kaj pomuditi, ker drugazh bi je ne mogli vſi obiskati, ſato morejo grede v papeshev namen moliti; veliko jih tudi, zhe je le mogozhe, to zerkvizo vezhkrat obifhe. Ta ſveti zhaſ ſe pa tudi f floveſno prozeſjo ſazhne. Okoli 3. ure popoldne ſe v meſtu Afifi prozeſja ſbere; v tej prozeſji ſo duhovni in neduhovni Bratje ſv. Franzhiſhka, pa tudi drugi minihi, ja tudi duhovſhina ſploh, in drugi deſhelni ljudje; — ſavolj veliko ljudſtva je tudi ſtrashe potreba, de ſe kaka neſrezha ne pergodi. Tako ſe ta prozeſja proti zerkvi, v kateri je zerkviza Porzjunkula, pomika; kader pridejo do vrat, ſo vrata ſaperte, in pojó po latinſko naſlednjo verſtizo: „Švet Peter, naſh Paſtir, rasveſhi f ſvojo beſedo veſi pregreh, ker tebi je oblaſt dana, ſemljanam nebefa odpirati.“ Na to Ozhe Kuſtos ali Predſtojniſk ſamoſtanſki f krishem trikrat, kakor per naſ na zvetno nedeljo, na vrata poterka, potem ſe vrata odprejo, in prozeſja v zerkev hiti, ljudſtvo pa v zhaſt Divize Marije in ſv. Franzhiſhka ſ velikim veſeljem prepéva: Oj ſhívi Marija! Oj ſhivi Marija! Oj ſhivi ſv. Franzhiſhk!

Vernim je pa teſhko na Laſhko hoditi, nekoliko ſavolj pomanjkanja dnarjev, nekoliko ſavolj permanjkanja zhafa, pa tudi ſploh ſavolj nesnanja laſhkiga jeſika in ſe tam tega odpuſtka vdeleſhiti. Kdo ſmed vaſ bi bil te dni v Afifi romal in tam zerkvizo Porzjunkulo obifkoval? — Škorej bi miſlil, de teſhko kdo. Sato je Papeſh Gregor XV. 4. maliga Šerpana 1622 to je na ſvetiga Urha dan v dopiſu ta odpuſtik na vſe zerkve ordnov ali redov ſv. Franzhiſhka raſtegnil, de ſe ga ſamore vſak vdeleſhiti, bres de bi na Laſhko potoval, zhe po dobro opravljeni ſpovedi zerkev réda ſv. Franzhiſhka, ſato tukaj v Ljubljani

to prizhejozho zerkev, obišhe. Ravno ta papesh v ravno tistim raspifu 4. maliga Šerpana 1622 sraven dobro opravljene spovedi v sadobljenje odpustka tudi sveto obhajilo tirja. Papesh Inozenzi XI. je vse Gregorjevo rasfojenje v raspifu 22. Profenza to je na sv. Vinzenza maternika dan 1687 poterdil in rasfodil, de se samore ta odpustik tudi dufham v vizah v prid oberiniti. Odpustik dufham v vizah v prid oberiniti, se mora pa tako rasuméti, de zhlovek, postavam danf ali jutri to zerkev obišhe in v zerkvi na papeshev namen moli, de bi odpustik sadobil, pa ne safe, ampak v prid tega ali uniga mertviga, sa kteriga hozhe v prid nameniti, ali de ga tudi vřim dufham v vizah v prid oberne. Tode dufhe v vizah se nemorejo tako odpustka vdeleshiti, kakor shivi zhlovek, kteri je fhe v oblasti sv. katolfhke zerkve, ktera je oblast pre-jela spokornim in gorezhim kriftjanam odpustke to je odpufhenje ali odveso vřih zhasnih fhtrařing, ktere bi mogli na tém fvetu ali pa v vizah terpéti, deliti. Takó se torej dufhe v vizah nemorejo odpustka vdeleshiti, ker nifo vezh v oblasti svete katolfhke zerkve, ampak fo she v vezh-nosti na boshji pravizi, satorej kriftjan, kteri odpustik kakimu mertvimu ali dufham v vizah sploh v prid oberne, f tem saklad sv. katolfhke zerkve odpre, de saflushenje Jefusovo, saflushenje Devize Marije in drugih řvetnikov in dobre dela Bogu dopadljivih kriftjanov na mertviga tiftiga ali sploh na dufhe v vizah rořijo, de se boshja milořt potém nanj ali nanje osre, de jih popolnoma is viz reřhi, ali pa faj terpljenje perkrařřha in polařřha.

Persadevali fo se pa kriftjani tega odpustka 2. veli-kiga Šerpana se vezhkrat vdeleshiti, in fizer tolikrat, koli-korkrat fo ta dan zerkvizo Porzjunkulo ali pa po pape-shevim raspifu 4. maliga Šerpana 1622 kako zerkev ordna sv. Franzhifhka obifkali. Savolj tega fo se pa prepiri vsdignili, ktere je pa uřtavilo sbiralifhe Kardinalov sa is-lagovanje naukov in predpifov Tridentinfkiga zerkveniga Sboru s dopifam 17. maliga Šerpana to je sv. Aleřha dan 1700 in 4. Grudna to je na sv. Barbare dan 1723 s tém

odgovoram: „Naj oftane per navadi“ to je, „de ta dan kolikorkrat kriftjan odlozheno zerkev obifhe, tolikokrat se odpuftka vdeleshiti samore,“ kar fo tudi nekteri papeshi s laftnim sgledam poterdili, ter fo ta dan zerkve O. O. Franzhifhkanov v Rimu vezhkrat obifkovali, de bi se bili tolikrat odpuftka vdeleshili, kolikorkrat fo tako odmenjeno zerkev Franzhifhkanov obiskovali, tako fo postavim obiskovali zerkev sv. Franzhifhka na Bregu poleg reke Tibere, kjér je tudi kapeliza, ki je nekdej zeliza bila, v kateri je tudi sv. Franzhifhk prebival, kadar je v Rimu bil, morebiti, de tudi takrat, ko je poterjenje odpuftika sa drugi dan velikiga Šerpana od papesha Honorja dobil. Tudi fo papeshi ta dan obifkovali veliko in imenitno zerkev O. O. Franzhifhkanov to je zerkev Marije Devize, na grizhu Kapitol, imenovano Arazeli (Ara cœli, flovenfko „nebefhki altar,“) kar se posebno od papesha Klemen XI., kateri je bil léta 1700 isvoljen in leta 1721 pa umerl, dobro vé, de je ta dan doftikrat to zerkev obifkal. Is tega se lahko rasvidi, de kolikorkrat po vredni prejemi sv. Sakramentov tukaj v Ljubljani to zerkev kdorkoli obifhe in v papeshev namen moli, tolikokrat se popolnoma odpuftka vdeleshiti samore.

V fvetim létu odpuftki sa shive po volji sv. zerkve pojenjajo, tako de je med fvetim létam mogozhe le odpuftik sv. léta sadobiti — oftanejo pa odpuftki sa sadnjo uro, in vfi odpuftki vernim mertvim v prid, in tudi tifti odpuftki, ki fo drugekrat le sa shive, se samorejo med fvetim létam sadobiti, tode le mertvim v prid — postavim, vfi odpuftki per bratovfhinah se med sv. létam le vernim mertvim v prid obernejo. Le odpuftik Porzjunkula tako oftane sa shive, kakor tudi mertvim v prid, de samore vfak safe ga sadobiti, zhe je takrat tudi svéto léto, ravno tako, kakor bi fvetiga léta ne bilo, ali kakor takrat, kadar 2. dan veliziga Šerpana ni v fvetim létu. Vse to se rasvidi is mnogih raspifov Rimfkih papeshev, in fizer papesha Urbana VIII. od 31. maliga Šerpana 1624, — papesha Inozenza X. od 5. maliga Šerpana 1650 —

Inozenza XII. od 21. veliziga Šerpana 1699, — in tudi Benedikta XIII. od 28. maliga Travna 1725.

Kaj pa sv. zerkev od nas tirja, de bi se odpustka „Porzjunktula“ imenovaniga vdeleshili?

I. Pervo, kar sv. zerkev tirja je zhifta, f fkefanim ferzam opravljena spoved. She sv. Franzhifhk je Kristufa profil, de bi le tifti, kateri se f fkefanim ferzam in zhifto spové in zerkvizo Porzjunktulo obifhe, se odpustka vdeleshil. Tudi Kristuf sam je sv. Franzhifhku to gnado tako dodelil, de se mora zhlovek zhifto spovedati, de potem fhe le s obifkanjem zerkvize samore odpustka se vdeleshiti. Tako je tudi papesih Honori III. sv. Franzhifhku poterdil odpustik, kteriga se bo le tifti vdeleshil, ki bo „po dobro opravljene spovedi“ zerkvizo obifkal, ker mora v Sakramentu sv. pokore odpuštenje grehov in vezhnih fhtrafig sadobiti, in nato se fhe le samore odpustka — to je odpuštenja zhafnih fhtrafig — vdeleshiti. Tako tudi papesih Gregor XV. v svojim raspisu 4. maliga Šerpana 1622 zhifto in f fkefanim ferzam opravljeno spoved tirja v sadobljenje tega odpustka, kar papesih Inozenz XI. v svojemu she tudi imenovanimu raspisu 22. Profenza 1687 poterdi. Sato mora zhlovek v sadobljenje tega odpustka svoje ferze premifhljevati, svoje grehe sposnati, jih ferzhno obshalovati, terdno fkleniti se poboljshati, svoje grehe spovedniku, boshjimu namestniku, ponishno, odkritoferzhno, bres ovinkov rasodeti in tako vredno sveto odveso sadobiti, sato se je blishnje perloshnosti ogniti, flabe navade sapustiti, flabim tovarfham flovó dati, dano pohujfhanje satréti, krivizo in fhkodo poravnati, sovrashnikam odpustiti, in tako je potém upanje, de zhlovek vrédno sveto odveso prejme. Sato vam tudi, kateri se fhe k spovedi perpravljate, rezhem, de k prezhisti Devizi Marii sdihnite, ja de kadar per spovedniku she pokleknete, k Marii svoje ferze povsdignete, de vam pravo refnizhno obshalovanje isprofi, kakorfhniga obshalovanja in kefanja je v odpuštenje grehov potreba. Perporozhite se sv. Blashu, sv. Egidju, ali kakor se sploh imenuje, sv. Tilnu,

de vam gnado sprofita, de vas kaka napzhna framoshljivoft ali laftna ljubesin kaj ne premoti, de bi se premalo odkrito spovedali; is tega namena se poboshni kriftjani tudi sv. Blashu in sv. Tilnu perporozhajo, to pa savoljo pergodeb is shivljenja téh Svetnikov.

II. Tako zhlovek od grehov ozhifhen fvatovsko oblazhilo oblázhe, in sme k shenitovanju perfstopiti, ki ga je kralj fvojimu finu napravil, in tudi pred kraljem obftane, ki pride povabljené goftove pogledat, zhe so vsi v fvatovskim oblazhilo, to je, zhe so v gnadi boshji. Tukaj se dufha fhe bolj posdravi, poslufhajmo sv. Zirila: „Zhe te ftrup prevsetnofti napenja, prejmi Jesufa v sv. réfh-nimu Telefu in njega ponishnoft te bo ponishniga naredila. Zhe te fkufta nesmernost v jedi in pijazhi, perpravi se Telo Jesufa Kriftufa savshiti, ktero Telo se je 40 dni in nozhi poftilo, ktero Telo je bilo f sholzhem in jefiham napajeno, to Telo te bo smerniga napravilo. Zhe te nezhistoft fkufta, sdrushi se s Jefusam; njegovo zhifto, devifhko Telo, te bo zhiftiga ohranilo.“ Dufha, ktera prav Jesufa ljubi, ni sadovoljna f famim medam, ampak sheli in sdihuje tudi po fatovji, to je, de ji ni sadofti, de notranji pokoj in veselje v fvetim Sakramentu pokore od Jesufa dobiva, temuzh sheli njega famiga prejeti, od kteriga ves notranj pokoj, vse dufhno shivljenje pride. Tudi sv. Teresija tako govori: „Persadevajmo fi bliso Jesufa biti, ja zlo s njim se sediniti; sakaj pastir tifte ovzhize, ktere so rade bliso okoli njega, vselej bolj ljubi, in jim raji kaj da, kakor tiftim, ki ga rade sapufhajo. Vzhasih jim fhe kak kofhzhik kruha, ki ga fam jé, poda.“ Sato se perblishajte k dobrimu pastirju Jefusu Kriftufu v sv. Sakramentu, on vam nebo le kofhzhka kruha od fvojih uft podal, ampak zelo fvoje mefo in kri vam bo dal. Kakor ljubesnjiva in fkerbna mati fvoje nedolshno dete s veliko ljubesnijo preshivi, tako naf Jefus v presvetim Sakramentu s veliko ljubesnijo perzhakuje, de pridemo in ga savshijemo, ter ga tudi gnad profimo, ktere nafhe dufhe v vezhno shivljenje hranijo in sa sadobljenje odpuftka per-

pravljajo in tudi perpravijo. Sato pa tudi papesih Gregor v raspisu 4. maliga Šerpana 1622 v sadobljenje odpustka „Porzjunkula“ tudi prejemo fv. Obhajila tirja; ravno tako Inozenz XI. v raspisu 22. Profenza 1687. Šv. Obhajilo se pa tudi sme po — raslozhenju fv. sbiralsha sa odpustke v Rimu od 22. Švezhana 1847 — ne le v zerkvah 3 ordnov ali redov fv. Franzhishka, ampak tudi v drugi zerkvi prejeti. Ker se obletniza posvezhenja zerkvize „Porzjunkula“ in tako tudi obiskanje zerkve she s vezhernizami 1. velikiga Šerpana sazhne, tako je po fklepu fv. sbora sa odpustke v Rimu od 12. Roshnika 1822 zhaf fv. Obhajila ne le drugi dan velikiga Šerpana ali Avgusta, ampak she tudi prvi dan veliziga Šerpana ali dan spomina ketin fv. Petra, kar tudi perloshnost k spovedi priti veliko polajsha, ker se she 31. ali sadnjiga maliga Šerpana, to je na fv. Ignazja dan, spoved lahko opravi.

III. Sravno vrédne prejeme fv. pokore in fv. réfh-njiga Telefa je sa vdeleshenje odpustka tudi dobrih del potreba, kar she spokorni duh vsakterimu velevala; sato pomislimo Zaheja, kateri je od veselja, de je Jesus Kristus v njegovo hisho prishel, perpravljen rekel: „Gospod! polovizo svojiga premoshenja dam ubogim, in zhe sim kteriga ogolsal, mu povernem zhveterno.“ Te dobre dela so molitev, post, milovna ali almoshna po sadevah vsakteriga. Vi, ki ste od daljezh prishli, darujte svoj pot; vrozhino, ki ste jo prenesli, darujte Bogu svoje druge teshave, nadloge in stiske, — ti, ki morate dolgo per spovednizah stati in morebiti she danf ne bote na versto prishli, darujte to zhakanje sa pokoro, sa dobro delo, — vi sakonfki, per kterih vash sakonfki jarm fhkriplje, darujte to hudo teshavo sa pokoro. Kar molitev sade-ne, molite sa rashirjenje fv. katolshke zerkve, postavim, tudi sa misjonarje v Afriki, v Kartumu in tudi med samorzi pod vodstvom snaniga flovezhiga Gospoda Knobleharja, posebno, ker so po pisanju misjonarjev ferza samorzov nesnano mersle, de, zhe so ravno tamkej solzhni sharki mozhni, pa je she mozhnejih sharkov gnade

boshje tréba, de se bodo njih ferza ogrele in boshjimu nauku odperle. — Molite tudi sa flavniga misjonarja she imenovaniga prezhaſtitiga fhkofa Friderika Baraga, de bi med divjimi Indijani ſhe veliko duſh Jeſuſovi zhedi perdobili, in enkrat neſkonzhno lepo krono Uzhenikov in apoſtelna Indijanov v nebeſih prejeli; — molite pa tudi ſa druge misjonarje, de bi Bog gnado dodelil, de bi veliko nevernikov ſpreobernili in v narozhje ſv. katolſhke zerkve perpeljali. — Molite pa tudi ſa ſpreobernjenje gréſhnikov, de bi gnado ſa ſpoſnanje ſvojiga ſhaloſtniga ſtanu doſegli, de bi ſvojiga ferza gnadi boshji ne ſapirali, ampak pokoro bres odkladanja ſazheli. Morebiti imate v ſvoji hiſhi, ali ſhe v ſvojimu rodu zhloveka, kateri po ſhiroki zeſti pregrehe naravnoſt v pogubljenje hiti, molite ſanj, de bi ſe na oſko ſteſo pravize vernil; zhe ga pa v ſvojimu rodu nimate taziga, ga pa morebiti v vaſi ali pa v ſoſefki imate, kateri ſ ſvojim hudobnim ſhivljenjem zelo vaſ ali zelo ſoſefko pohujſhuje, molite ſanj, de bi ſe ga Jeſuſ uſmilil in ſ ſvojo vſigamogozhno gnado nanj oſerl.

Persadevajte ſi torej ſa pravo reſnizhno pokoro, ker bres pokore ni odpuſtka in odpuſtik je ſhe pomozhek, kateri zhloveka poſebno k pokori vabi, tako tudi Porzjunkula odpuſtik, ker je tudi njega ſazhetnik ſv. Franzhiſhk velik ſpokornik bil in tudi druge k pokori napeljati ſhelel. Pomiflite dobroto in gnado odpuſtka, ker zhlovek v Sakramentu ſv. pokore ſadobi odpuſhenje grehov in odpuſhenje vezhnih ſhtraſing, in po popolnama odpuſtku, kakor danſ in jutri tukaj, odpuſhenje vſih zhaſnih ſhtraſing, ktere bi mogel na tém ſvétu ali pa v vizah terpeti, de, ko bi kdo prezej po ſadobljenji popolnama odpuſtka umerl, bi prezej naravnoſt v nebeſhko kraljeſtvo ſhel, ſato pa tudi pomnimo, kar duhapolna Katarina Genuenſka pravi: „Vedite greſhniki, de ſpoved in pokora, kakorſhni morate biti v ſadobljenje odpuſtka, ſo teſhavne rezhi, in zhe to premiflite v ſvojih ferzih, bote gotovo v ſtrahu, ali bote tolike gnade v reſnizi

deleshni?“ Sato pa ti zhlovek (gréfhnik) se ne bofh vdeleshil te gnade, zhe imafh fhe kako radovoljno nagnjenje in vefelje nad rezhmi, ktere fo soper voljo boshjo; — tudi ne bofh odpuftka sadobil, zhe nimafh praviga refnizhniga kefanja ali grevenge nad ftorjenimi grehi; — ne bofh ga sadobil, zhe nimafh prave refnizhne volje, greh sapuftiti; — ne bofh ga sadobil, zhe ne dafh natanjko Bogu, kar je boshjiga, in blishnjimu, kar je blishnjiga, — faftonj vse obetanje poboljfhanja, zhe tudi ferze in volja tega ne vé, — faftonj, zhe ne bo tvoje ferze, kakorfhno je bilo serze Marije Magdalene, ktera je vfa fkefana s britkimi folsami Jefusove noge mozhila.

IV. V sadobljenje odpuftka „Porzjunkula“ je pa tudi pifano: „Obifkovanje zerkve in fizer tukaj v Ljubljani te zerkve, v kateri se sdaj snajdemo. Šv. Franzhifhk je ob fvojim zhafu odpuftik fprofil, f tém, de se zerkviza Porzjunkula v sadobljenje odpuftka obifhe. Papeš Gregor XV. je pa po fvojim raspifu 4. maliga Šerpana 1622 osnanil, de se v sadobljenje odpuftka „Porzjunkula“ sme in samore tudi vfaka zerkev menihov ali pa tudi nún fv. Franzhifhka obifkati, sato je treba tukaj to zerkev reda fv. Franzhifhka obifkati.

Kako pa je zerkev obifkati? Zerkev se obifhe, de zhlovek zhifto v zerkev pride, de je popolnama v nji, in de, zhe je mogozhe, k altarjem vidi, posebno k velikimu altarju, kjer je fv. refhnje Telo hranjeno. Na Lafhkim se natanko tega dershe; sato je fhe per Franzhifhkanih D. Marije Arazeli v Rimu, defiravno je zerkev slo proftorna, velikrat prav tefna, ker ljudje popolnama v zerkev pridejo v sadobljenje „Porzjunkula“ odpuftka. Tudi mora zhlovek per obifkovanji namen imeti, v papešev namen v zerkvi moliti, in sato zerkev obifkati. Sato, zhe zhlovek is drusiga namena, poftavim, kteriga v zerkvi pozhakat gre, in zhe tudi v nji, to je v zerkvi moli, tako to ne velja sa dofego odpuftka. Obifhe fe, de fe is doma pride in vanjo gre, ali pa zhe je she v nji, de vunkej gre, de ali na porto stopi ali pa pred

velike vrata verh stopniz ali fhteng, de tam zhlovek nameni zerkev v sadobljenje odpustka obiskati, in v zerkvi v papeshv namen moliti. Ker se pa kristjan samore tega odpustka po she imenovanih raspifih 17. maliga Šerpana 1700 in 4. Grudna 1723 tolikrat vdeleshiti, kolikorkrat ta dan to zerkev obifhe, tako se tudi vi persadenite, po zhasu, kolikor vam ta perpušti, tudi danš in jutri to zerkev vezhkrat obiskati, de bi se vezhkrat odpustka vdeleshili.

Ker je pa papesh Inozenz XI. v she imenovanim raspifu rasfodil, de se Porzjunkula odpustik tudi dufham v vizah v prid oberiniti samore, tako tudi vi danš in jutri obiskujte to zerkev is namena, odpustik temu ali unimu mertvimu v prid oberiniti, postavim enkrat sa mertviga ozheta, potém sa mertvo mater, nato sa kaziga mertviga brata ali mertvo sestro. — O hzhi, ti matere nisi rada vbogala in mati so bili premehki, tebe ojštrejšhi poprijeti, in sato morebiti v vizah veliko terpijo, sdaj imafh lepo perloshnost, materi pomagati, stopi pred zerkvene duri, obudi namen zerkev obiskati, na papeshv namen moliti, de bi svoji ranjzi materi sadobila odpustik, kteriga se fizer tvoja ranjza mati nemorejo tako vdeleshiti, kakor shivi zhlovek, ker so she v vezhnosti; tode saklad sv. zerkve se vender odpre, in saflushenje Jesufovo, saflushenje D. Marije in saflushenje drusih svetnikov na mater rofiti sazhtnejo, in boshjo milost se bo na tvojo mater oserla, ali jih is viz refhila ali pa faj njih terpljenje polajfhala in perkrajfhala. — Mosh! imafh sheno v vezhnosti, in morebiti fi ravno ti kriv, de ona v vizah she terpeti mora, obifhi zerkev v sadobljenje odpustka svoji ranjzi sheni v prid, de bo is viz refhena ali pa faj njeno terpljenje perkrajfhano. — Brat! imafh brata ali sestro v vezhnosti, ne posabi per tej lepi perloshnosti tudi sanj ali sanjo zerkev obiskati in njemu ali nji odpustik sado-biti. Tudi samorefh kterikrat danš ali jutri to zerkev obiskati, de odpustik sploh dufham v vizah v prid obernefh.

Ali pa samore zhlovek Porzjunkula odpustik tudi sa kaziga fhe shiviga zhloveka sadobiti, zhe je ta, kterimu ga hozhe sadobiti, v gnadi boshji? — Po raslaganji uzhenikov poft. Gury-ta samore katolfhki kriftjan tudi sa vfaziga fhe shiviga katolfhkiga kriftjana Porzjunkula odpustik sadobiti, zhe je ta, sa kteriga ga hozhe sadobiti, v gnadi boshji. Tode ta odpustik ni fhe odpufhenje zhafnih fhtrafing ali odvesa od zhafnih fhtrafing, kakor jo sadobi zhlovek, kader fe sa-fe odpustka vdeleshi, kteri odpustik ali odvesa od zhafnih fhtrafing po fv. zerkvi fpokornimu grešniku podeljena tudi pred Bogam velja; ampak ta odpustik, kteriga zhlovek drugimu fhe shivimu zhloveku sadobi, je fhe le v sadoftenje sa zhafne fhtrafinge pred Bogam, in tako nekakfhna priproshnja per Boshjim ufmiljenji sa isbrifanje ali faj smanjhanje zhafnih fhtrafing zhloveku, kterimu fe odpustik sadobi. K temu je potreba, de zhlovek pred zerkvijo namen naredi, zerkev obiskati, v papeshev namen moliti v sadobljenje odpustka sa tega in tega, kteriga mora natanko sasnamovati. Sadobiti fe pa tudi samore, zhe ravno tifti, kterimu ga hozhe kdo sadobiti, ni tam prizhejozh, in zhe tudi nizh od tega nevé, de je le v gnadi boshji. Tode, kadar hozhe kdo odpustik sa drusiga sadobiti, fe ga sam nemore vdeleshiti, vender mu je pa ta ljubesin saflushna, ker fi persadeva sa sadoftenje zhafne fhtrafinge fvojiga blishnjiga. — Šin, ti samorefh sa fvojiga ozheta, zhe fo v gnadi boshji, odpustik sadobiti, zhe to zerkev danf ali jutri obifhefh, v zerkvi na papeshev namen molifh, de bi fvojimu ozhetu odpustik sadobil, kteri odpustik bo tvojimu ozhetu pa le v sadoftenje pred Bogam, kteri fe bo le po fvojim ufmiljenji na zhafne fhtrafinge tvojiga ozheta oserl, ali jih kaj pomanjshal, ali tudi isbrifal. — Ravno tako ftôri ti hzhi sa svojo shivo mater, obifhi to zerkev, de bi odpustik sa shivo mater dosegla, ta odpustik bo tvoji materi pred Bogam v sadoftenje, de zhafne kasni tvoje matere fe po tem sadoftenji pomanfhanjo ali po nefkonzhnim boshjim ufmiljenji isbrifhejo. — Obifhite zerkev v sadobljenje od-

puſtka, zhe vam je mogozhe, ſa ſvoje navadne ſpovednike, pa tudi ſa danaſhnjiga ali jutranjiga ſpovednika. Tako ſamorete njim veliko dobriga ſtoriti. — Sato je pa tudi v meſtu Afifi v zerkvi Porzjunktula in v Rimu pri Franzhiſhkanih Arazeli velika gnjézhſha ſavoljo tega, ker ſlednji hozhe ne le ſamo ſafe, ampak tudi ſa ſvojze, kakor ſtarſhe, brate, ſeſtre, prijatle tako ſhive kakor mertve, zerkev obifkovati.

Vemo pa tudi ſhe iſ nauka ſvete zerkve, de ſmo dolſhni eden ſa drusiga moliti, — pobošhni kriſtjani tudi druge dobre déla ſa bliſhnjiga Bogu darujejo, poſtavim poſt, molitev ali kako drugo ſatajevanje; tako tudi, kateri vezhkrat k ſvetimu obhajilu perſtopijo, tudi ſv. obhajilo vzhaſih ſa ſhiviga ozheta, vzhaſih ſa ſhivo mater, vzhaſih ſa ſhiviga brata, vzhaſih tudi ſa ſpovednika darujejo. Tako ſamoremo tudi ſadobljen odpuſtik ſa kaziga ſhiviga zhloveka darovati, in zhe je ta v gnadi boſhji, mu Bog ſavolj tega ſhe vezh gnad podeli, zhe pa ni v gnadi boſhji, ſe ga pa morebiti Bog uſmili, de mu gnado podeli, de ſvoj greſhni ſtan ſpoſna in ſe v Sakramentu ſv. pokore ozhiſti in ſopet ſ Bogam ſpoprijaſni. Ti zhlovek! imaſh prijatla, kateri ti je ljub in drag, poglej, ſtopi pred zerkev, miſel naredi ali obudi, de hozheſh zerkev obifkati, v zerkvi na papeshev namen moliti, in zhe odpuſtik ſadobiſh, de ga hozheſh ſa ſvojiga prijatla Bogu darovati, poglej, zhe to ſtoriš in zhe je tvoj prijatel v gnadi boſhji, mu bo Bog morebiti ravno ſavolj tvojiga ljubesni do bliſhnjiga polniga daru gnado kerſhanſke ſtanovitnoſti podelil; zhe pa ni v gnadi boſhji, mu bo pa morebiti ſavolj tvoje ljubesni gnado podelil, de bo pa v Sakramentu ſv. pokore ſ ſkeſanim ſerzam ſvojo véſt ſopet ozhiſtil. — Œeſtra! ti imaſh brata, obifhi to zerkev ſ tem namenam, de bi odpuſtik doſegla, in de ga hozheſh ſa ſvojiga ſhiviga brata Bogu darovati, in poglej, zhe je v gnadi boſhji, koliko mu ti per Bogu dobriga ſtoriš, ker mu Bog ſavolj tvoje ljubesni do njega ſhe kako veliko gnado podeli, — zhe pa ni v gnadi boſhji, mu pa more-

biti savolj tvojiga daru gnado praviga sposnanja v ferze da. — Shena, ki imafh vpijanljiviga in posheljiviga mosha, ftopi na porto, namen naredi, zerkev obifkati in odpustik sadobiti, in zhe ga sadobifh, ga sa mosha darovati, de bi se Bog f svojo gnado milostljivo na terdo ferze tvojiga mosha oserl; ne rezhem, de bo mosh, ko domu pridefh, she poboljsh, pa vender morebiti de ravno ta tvoja ljubetin Gospoda gane, de ga s gnado fzhasama gane in omezhi, morebiti, de bodo tvoje kosti she v zherni semlji sdobljene, ko se bo ferze tvojiga mosha fhe le gnadi boshji odperlo, pa morebiti je vender f tem tvojim darovanjem sazhetik k njegovimu svelizhanju ftorjen. — Mati, ti sdihujesh nad hudobnim finam, ki tvojih naukov nozhe poslushati, se tudi po nozhi okoli vlahi, ali sdihujesh nad hzherno, ktera ti f svojim posvetnim djanjem, f svojo ofhabno obleko ali s napzhno prijasnostjo s mofhkim spolam shaloft dela, in marfikako folso is ozhi istifne, ftopi pred vrata verh fhteng, naredi namen, to zerkev obifkati, na papeshav namen moliti v sadobljenje odpustka, in zhe fi tako frezhna, se ga vdeleshiti, de ga hozhefh sa svojiga fina ali sa svojo hzhern Ozhetu nebeskimu darovati, de bi fin ali hzhi k sposnanju prifhel ali prifhla; ne rezhem, de se bo to she jutri sgodilo, ter pomifli, koliko zhafa je fv. Monika sa svojiga Avgufhtina jokala in molila, de se je spokoril, pa vender morebiti, de f tem svojim daram in s vdelešenjem molitve toliko drugih vernih boshje usmiljenje na svojiga fina ali na tvojo hzhern tako rekozh potegnesh, zhe tudi danf ali jutri fhe ne, pa vender se pred ali potlej ferze fina ali hzhern gnadi boshji odpre, in se poboljsha, ker se bo Bog na tvojo ljubetin do fina ali hzhern in tudi na profhnjo fv. Franzhifhka milostljivo oserl.

Kaj pa vam rezhem, kateri svete odvese nifte prejeli, ali ki je ne bote prejeli? — tudi vam rezhem: molite, zerkev obifhite, vi se fizer ne bote odpustka vdeleshili, pa bote morebiti danf in jutri loshef sprofuli gnado refnizhniga spreobrnjenja kakor drugikrat, ker danf se vafha

molitev s molitvijo tolike mnoshize sdrushi, med katero so tudi gotovo zhiste Šusane in spokorjene Magdalene, katerih molitev oblake predere, de se Jesus na vaf kakor na Petra f svojo gnado osre, de svet strah in ljubesin do Jesufa vafhe ferze presfhine, in k pokori obudi, ter k refnizh-nimu spreobrnjenju perpelje.

Obiskovanje zerkve mora biti pa poboshno, is praviga ferza, ne lahkomišljeno, ampak podbudno.

Kaj je moliti per obiskovanju zerkve? Molitve v sadobljenje odpustkov se dobijo v mafnih bukvizah, — tako je lepa in kratka molitev odpustke sadobiti v „Dufhni pafhi“ — tudi v bukvah „Jesufa in Marije dvoje naj sve-tejshi ferze“ — tudi v bukvizah: „Shivi Roshenkranz“. Zhe bukviz nimafh, de bi bila v njih molitev v sadob-ljenje odpustka per obiskovanju zerkve, moli pa molitve, ktere so po litanijah vsih svetnikov, ali pa tudi litanije vsih svetnikov, ali litanije Loretanfke — po tej molitvi pa fhe kazih „7 Ozhenafhev in 7 Zhefhena fi Marij in Apostolfko vero.“ Zhe brati ne snafh, samorefh pa „vero, upanje, ljubesin“ in 7 Ozhenafhev in 7 Zhefhena fi Ma-rij in Apostolfko vero moliti, pa zhe tudi „vere, upanja in ljubesni“ ne molish, perstavi pa k tem „7 ozhenafhem in 7 Zhefhena fi Marijam“ fhe kak Ozhenafh in Zhefhena fi Marija, in potém Apostolfko vero.

Kar pa sverštenje sapovédanih opravil sadene, je toliko véditi, de sadnje samore biti sv. Obhajilo ali pa tudi obiskovanje zerkve, katero mora biti v gnadi boshji opravljeno. Tudi je per vsakterim obiskovanju obshalo-vanja nad malimi in odpustljivimi gréhi potreba, de tebi tudi leti popolnoma odpustka se vdeleshiti ne branijo in ne opoverajo, sato je rasvidno, de pervo opravilo tirjano in she v proshnji sv. Franzhifhka sapopadeno je dobra, f fke-fanim ferzam, zhisto opravljena spoved, in de na to na-fledje sv. Obhajilo in obiskovanje zerkve.

Osnanjenje „Porzjunkula“ odpustka je vernim vesela rezh, ker k pokori podboduje. Léta 1776 je bilo na Fran-zofkim sveto léto osnanjeno, in dva naj hujshi puntarja in

bogotaja Voltaire in D' Alambert sta f sobmi fhkripala rekozh: „Sdaj se bo pa she prekuzija ali punt sa 20 lét odrinil.“ Sakaj fta to rekla? — sato ker fta bolj vedila, kakor nekteri katolzhan, de fvetó leto k pokori vabi, in kjer je pokora, tam ni prekuzije — in réf se je bila odrinila, zhe prav ne sa zelih 20 lét. —

Pred dvemi léti, ko je bilo fvetó léto, pa tudi sdaj pretezheno fvetó léto, se je vidilo, kako k pokori vabi — bolj, ko je h konzu fhlo, bolj so se fhe tudi vnemarni k fpovednizam blishali, in vfakidan jih je bilo vezh per prozefijah po mestu; to se gotovo ne pravi, de fvetó léto od pokore odvrazhuje. Ravno tako tudi danafhnji „Porzjunktula“ odpustik vaf, ki bi se radi tega odpustka vdeleshili, ne odvrazhuje od pokore, ampak vaf napeljuje, de bi fвете Sakramente in fizer vredno prejeli in obilnifhi molili. Sato vaf poprafham, koliko smed vaf bi jih bilo danf in jutri tukaj fвете Sakramente prejelo, zhe bi danafhniga odpustka ne bilo? Kar je vaf ptujih, fkorej nobeden, kar je vaf pa domazhih, pa tudi ne tako veliko; — marfikteri smed vaf bi bili f fpovedjo fhmarnih mafh, nekteri adventa, nekteri zelo velike nozhi zhakali, mogozhe tudi, de bi se bilo pa kterimu fhe kaj hujfhiga pergodilo.

Imam fhe eniga, kteriga vam shelim perporozhiti, de bi vezhno svelizhanje dofegel, sato je tudi vafhe molitve potreben. Spomnite se ga; kteri ima zhaf f kakfhnim obifkovanjem zerkve, — ali kteri nima zhafa, pa per fveti mafhi, ali f kakim Ozhenafhem. Kdo je pa ta, ki ga vam perporozham? — Nobeden drugi, kakor jas sam. Sakaj se vam pa danf fhe posebno perporozham? Sato, ker fte zhiste vesti, ker fte svoje dufhe v Sakramentu fv. pokore oprali; drugi jih bote fhe danf in jutri ozhistili; nekteri fte tudi she Jesufa, nedolshniga jagnjeta, v svoje ferze sprejeli, drugi bote pa jutri to gnado dofegli, torej vafhe ferzé je shiv tabernakel, v kterim Jesus prebiva, in molitev is tako Bogu posvezzenih ferz mi bo gotovo veliko potrebnih gnad fprofila. —

Osrmo se fhe enkrat na podobo v velikim altarji: Jesuf je v svoji mogožnosti f sv. krishem, na defnizi D. Marija, kakor jo je sv. Franzhifhk v zerkvizi Porzjunktula vidil. Marija s eno rokó v Jesufa kashe, s drugo pa list s napisam „popólnama odpustik“ sv. Franzhifhku podaja. Vertnize od spodej fo pa vertnize, ki jih je na germi sagledal rafti v mersli nozhi mešza Profenza, kadar ga je fatan hudo nadlegoval f skufhnjavami, katerih vertniz je 12 belih in 12 rudezhih odlomil, jih v zerkvizo nefel, jih Kristufu daroval, od kteriga je svédel, de je 2. dan veliziga Šerpana sa Porzjunktula odpustik odmenjen dan, od teh je potem 3 bele in 3 rudezhe vsel in jih papeshu daroval v sprizhevanje Kristufove gnade in milofti. Šv. Franzhifhk! kteri fi she na semlji toliko sa spreobernjenje grefhnikov sprofil, gotovo tudi sdaj v nebefih sanje profifh, sato se tudi mi polni saupanja k tebi oberremo, de sa naf profifh, de bi mi od Jesufa gnado praviga sposnanja, obshalovanja, odpufhenja grehov v Sakramentu sv. pokore sadobili, de bi se tudi od tebe sprosheniga odpustka vdeleshili in sanaprej védno v gnadi boshji shiveli, in de bi sa taboj v nebefhko kraljestvo prifhli, kjer bomo s taboj Jesufa hvalili in njegovi materi Devizi Marii zhaft in hvalo dajali. Amen.

LITANIJE

v zhaft sv. Franzhifhka Serafinfkiga.

Gospod usmili se naf!

Kriste, usmili se naf!

Gospod, usmili se naf!

Kriste, flifhi naf!

Kriste, uflifhi naf!

Ozhe nebeshki, vfigamogozhni Bog,
Bog Šin, vfiga sveta réfhnji Bog,
Švet Duh, refnizhni Bog,
Švéta Trojiza, en fami Bog!

usmili se naf!

Šv. Marija, kraljiza angelov!
 Šv. Marija perbeshalifhe grefhnikov!
 Šv. Franzhifhk, ti serafinski Ozhe!
 Šv. Franzhifhk, ti Ozhe ubosih v duhu!
 „ „ ti savolj tvojiga svetiga shivljenja hvale
 vreden svetnik!
 „ „ ti s ranami Jesufa Kristufa sasnam-
 njevani svetnik!
 „ „ ti zhaftivez presvéte Trojize!
 „ „ ti besednik vernih kristjanov!
 „ „ ti f. patriarham ali f. ozhakam enaki!
 „ „ ti s duham prerokov napolnjeni!
 „ „ ti vréden apostelnam pershtet biti!
 „ „ ti muzhenz ali marternik sv. ljubesni!
 „ „ ti na saflushenju svétim shkofam enaki!
 „ „ ti devifhko zhifiti na dufhi in telefonu!
 „ „ ti velik premagovavez svetá!
 „ „ ti mozhni Gospodovavez famiga febe!
 „ „ ti dragi kamen v kroni svetnikov!
 „ „ ti pomozhnik v vsih potrebah in stífkah!
 „ „ ti rasveseljenje vsih umirajozhkih!
 „ „ ti varh svojih zhaftivzov!
 „ „ ti stanovitni premagovavez mesá!
 „ „ ti frezhni smagovavez hudizha!
 „ „ ti smagovavez vse hudobije!
 „ „ ti uzhenik pokorfhine!
 „ „ ti sgled zhiftofti!
 „ „ ti uzhenik prave ponishnofti!
 „ „ ti pomozh bolnikov!
 „ „ ti rasveseljenje vsih shaloftnih!
 „ „ ti spreobrazhevavez nevernikov!
 „ „ ti strah vsm peklenfskim duhovam!
 „ „ ti obudovaviz mertvih!
 „ „ ti angel v zhloveshki podobi!

Bodi nam milostiv; sanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostiv; usliši nas, o Gospod!

sa naš Boga prosi!

Na	profhnjo	fv.	Franzhifhka	od	posvetne ljubesni,
"	"	"	"	od	posheljenja mesa,
"	"	"	"	od	napuha,
"	"	"	"	od	nepokorfhine,
"	"	"	"	od	velike shalofti in
				britkofti,	
"	"	"	"	od	krivovére,
"	"	"	"	od	nevere,
"	"	"	"	od	fkufhnjav hudob-
				niga duha,	
"	"	"	"	od	hudih bolesen,

refhi naf, o Gospod!

Mi grefhniki! te profimo, flifhi naf!

De	bi	po	sgledu	fv.	Franzhifhka	ponishni	bili,
"	"	"	"	"	"	pokorni	bili,
"	"	"	"	"	"	ubogi v duhu	bili,
"	"	"	"	"	"	zhifti bili na	dufhi
						in na telesu,	
"	"	"	"	"	"	shivo vero iméli,	
"	"	"	"	"	"	terdno upanje imeli,	
"	"	"	"	"	"	gorezho ljubedin	
						iméli,	
"	"	"	"	"	"	v teshavah poter-	
						peshljivi bili,	
"	"	"	"	"	"	se fkufhnjavam so-	
						perftavili,	

te profimo, flifhi naf, o Gospod!

De bi na profhnjo fv. Franzhifhka hudizha s nje-

govimi skufhnjavami odganjati samogli,

De bi se s saupanjem fv. Franzhifhku perporozhevali,

Jagnje Boshje, ki grehe svetá odjemljesh; sanefi nam,
o Gospod!

Jagnje Boshje, ki grehe svetá odjemljesh; uflifhi nas,
o Gospod!

Jagnje Boshje, ki grehe svetá odjemljesh; ufmili se naf,
o Gospod!

Krifte, flifhi naf!

Krifte, uflifhi naf!

Gospod, ufmili se naf!

Kriste, usmili se naš!

Gospod, usmili se naš!

Ozhe našh. Zhefhena si Marija.

Profi sa naš sv. Franzhišk!

De bomo vredni obljud Kristusovih.

M o l i m o .

Bog! kateri svojo zerkev po saflushenji svetiga Franzhiška s novimi otrozi rasfhirjash; daj nam po njegovim sgledu posemljko sanizhevati, in se deleshnosti nebeskih darov vselej veseliti. Po Gospodu našim i. t. d.

M o l i t e v .

(Zhe bi se je hotel kdo per obiskovanji zerkve poflushiti.)

Šprejmi, presvêta Trojiza! to mojo molitev in vse druge po meni opravljene dela, in daj, de terpljenje in smert Jesufa Kristufa in njegova predraga, sa me prelita kri, vse moje pomanjkljivosti namestijo, de se tega popolnoma odpustka vdelehim. Sa ktero dobroto naj tebi semlja in nebo zhaft in hvalo poje sdaj in vse vezhne zhafe. Amen.

Ali pa:

Šprejmi, presvêta Trojiza! to mojo molitev in vse druge po meni opravljene dela, in daj, de terpljenje in smert Jesufa Kristufa, in njega predraga sa me prelita kri, vse moje pomanjkljivosti namestijo, de bo ta popolnoma odpustik mertvimu (I.) v prid. Sa ktero dobroto naj tebi semlja in t. d. Kakor od sgorej.

Ali pa:

Šprejmi, presveta Trojiza! to mojo molitev in vse druge po meni opravljene dela in daj, de terpljenje in smert Jesufa Kristufa in njegova predraga sa me prelita kri vse moje pomanjkljivosti namestijo, de bo ta popolnoma odpustik temu fhe shivimu (I.) v sadostenje sa zhafne fhtrafinge pred Bogam. Sa ktero dobroto naj tebi semlja in nebo zhaft in hvalo poje sdaj in vse vezhne zhafe. Amen.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000320706

*Glej! sdrav si, nikar vesh ne gréshi,
de se ti kaj hujšiga ne sgodi.*

Jan. 5, 14.